Myndigheten för yrkeshögskolan

Yrkeshögskolan

Fördjupad information om yrkeshögskolan till dig som arbetar som vägledare

Myndigheten för yrkeshögskolan

Agenda

Yh Yrkeshögskolan

- Yrkeshögskolan lite mer på djupet
- Ansökan och tillträde – hur fungerar det?
- Hur är det att studera på en yrkeshögskoleutbildning?

MYh
Myndigheten för yrkeshögskolan

Yrkeshögskolan
- lite mer på djupet

Myndigheten för yrkeshögskolan

Om yrkeshögskolan

Yh Yrkeshögskolan

Utbildningarna

- Eftergymnasiala
- Avgiftsfria, med enstaka undantag
- Berättigar till studiestöd (CSN)

Omfattning

- Utbildningarna består av en eller flera kurser.
- Program är minst 100 YH-poäng
- Kurser är upp till 99 YH-poäng
- 5 YH-poäng = en veckas heltidsstudier

Kvalifikationer som utbildningarna leder till

- Utbildningsbevis
- Yrkeshögskoleexamen
- Kvalificerad yrkeshögskoleexamen

MYh
Myndigheten för yrkeshögskolan

Kort information om yrkeshögskolan

Yh Yrkeshögskolan

Utbildningarnas upplägg

- Heltid eller deltid
- Bunden eller distans (var fjärde utbildning bedrivs på distans)
- Helt eller delvis på engelska

Smala yrkesområden inom yrkeshögskoleutbildning

Ett smalt yrkesområde är ett kvalificerat yrkeskunnande som är av betydelse för individen och samhället, utan att det finns ett uttryckligt arbetsmarknadsbehov. En utbildning inom ett smalt yrkesområde ska utveckla eller bevara ett yrkeskunnande som individen helt eller delvis kan försörja sig på.

M Yh
Myndigheten för yrkeshögskolan

Många utbildningsmöjligheter

Yh Yrkeshögskolan

Kurser
- För den som redan är yrkesverksam och vill vidareutbilda sig
- Framtaget tillsammans med arbetslivet
- Leder inte till examen

Program
- För de som vill plugga eller byta karriär
- Kan leda till examen
- Nära samarbete med näringslivet
- Inkluderar ofta praktik (LIA)

Uppdragsutbildning
- Företagare, offentlig aktör mfl kan köpa hela eller delar av en YH-utbildning

YH-flex och validering
- För de som har erfarenhet, men inte formella betyg eller intyg
- YH-flex är ett snabbspår till arbetslivet för den som redan har kunskaper
- Bedöms av anordnaren

Enstaka kurser
- Vissa utbildningar erbjuder enstaka kurser, dvs man kan ansöka till delar av en utbildning

M Yh
Myndigheten för yrkeshögskolan

Utbildningarna matchar arbetslivets behov

Yh Yrkeshögskolan

Det övergripande syftet med yrkeshögskolan är att svara mot arbetsmarknadens behov av kvalificerad arbetskraft med eftergymnasial yrkesutbildning.

- Arbetslivet initierar utbildningarna
- Arbetslivet är delaktiga och engagerade i utbildningarna - ledningsgruppen
- Arbetslivet kompetens försörjs
- Finns i hela Sverige

MYh
Myndigheten för yrkeshögskolan

Nyckeltal för yrkeshögskoleutbildningar 2021

Yh Yrkeshögskolan

- **227** anordnare bedrev utbildning
- **3 259** utbildningsomgångar pågick under året
- **2,2** behöriga sökande per utbildningsplats
- **86 000** studerande
- **32 900** påbörjade studier
- **17 100** examinerade och examensgraden var 71,6 procent.
- **89 %** av de examinerade hade arbete 2021 (avser examinerade 2020)
- **65 %** av dessa hade ett arbete som överensstämde helt eller till största delen med utbildningen (avser de som hade arbete 2021 av de som examinerades 2020)

Nyckeltalen avser utbildningar på minst 100 YH-poäng. Korta utbildningar (kurser och kurspaket) ingår inte. Statistik finns på myh.se/statistik

MYh
Myndigheten för yrkeshögskolan

Ansökan och tillträde – hur fungerar det?

Myndigheten för yrkeshögskolan

Att ansöka till en yrkeshögskoleutbildning

Yh Yrkeshögskolan

- Att söka till en YH-utbildning innebär stor skillnad mot högskolan
- Det finns inget gemensamt antagningssystem motsvarande antagning.se
- Studerande ansöker hos respektive anordnare som har olika ansökningsdatum
- Varje anordnare har egna antagningssystem. Många anordnare använder YH-antagning som erbjuds av ett privat företag.
- Utbildningarna har olika tillträdesprocesser
- För mer information om ansökan, ska de studerande alltid kontakta anordnaren

MYh
Myndigheten för yrkeshögskolan

Grundläggande behörighet till yrkeshögskolan

Yh Yrkeshögskolan

Grundläggande behörighet till YH har den sökande som har:

- Gymnasieexamen från gymnasieskolan eller från kommunal vuxenutbildning

  eller
- Svensk eller utländsk utbildning som motsvarar ovanstående

  eller
- Bosatt i Norden och där behörig till motsvarande utbildning

  eller
- Genom utbildning, praktisk erfarenhet eller annan omständighet kan tillgodogöra sig utbildningen

MYh
Myndigheten för yrkeshögskolan

Grundläggande behörighet - 3 kap. 1 § YHF punkt 1

1p. Avlagt en gymnasieexamen i gymnasieskolan eller inom kommunal vuxenutbildning.

- Examen från yrkesprogram eller högskoleförberedande program ger behörighet
- Innehållet kan variera (t.ex. matematik 2a resp 2c, engelska 6 etc.)

Grundläggande behörighet - 3 kap. 1 § YHF punkt 2

Yh Yrkeshögskolan

2p. Svensk eller utländsk utbildning som motsvarar kraven i punkt 1.

- Betyg från tidigare gymnasieformer
- Folkhögskola
- Motsvarande gymnasieexamen i andra länder
- Avgörs av varje utbildningsanordnare
- Bedömning av UHR kan användas, men får inte krävas

MYh Myndigheten för yrkeshögskolan

Grundläggande behörighet - 3 kap. 1 § YHF punkt 3

3p. Bosatt i Norden och där behörig till motsvarande utbildning.

- Överenskommelser i Norden för att underlätta mobilitet mellan länder
- Avgörs av varje utbildningsanordnare

Grundläggande behörighet - 3 kap. 1 § YHF punkt 4

4p. Genom utbildning, praktisk erfarenhet eller annan omständighet kan tillgodogöra sig utbildningen.

- Individuell bedömning
- Kan finnas många sätt att bedöma
- Avgörs av varje utbildningsanordnare

Grundläggande behörighet till YH-utbildning - 3 kap. 2 § YHF

Har de kunskaper i svenska som behövs för utbildningen (för de med annat modersmål).

- Avgörs av varje utbildningsanordnare
- Tester, intervjuer eller liknande

Behörighet i övrigt - 3 kap. 3 § YHF

Yh Yrkeshögskolan

Kraven som ställs ska vara nödvändiga för att kunna tillgodogöra sig utbildningen.

Kraven kan vara:

- kunskaper från gymnasieskolans kurser eller motsvarande kunskaper
- yrkeserfarenhet och andra kunskaper än ovanstående om det finns särskilda skäl
- andra villkor t ex krav från andra myndigheter

- Särskilda förkunskapskrav bestäms av utbildningens ledningsgrupp

MYh
Myndigheten för yrkeshögskolan

Behörig på annat sätt 3 kap. 4 § YHF

Yh Yrkeshögskolan

En sökande kan anses vara behörig utan att uppfylla behörighetskraven om han eller hon bedöms kunna tillgodogöra sig utbildningen och utöva yrket som utbildningen leder till.

- Ska delta i urval
- Högst 20 procent får antas på denna behörighetsgrund

MYh
Myndigheten för yrkeshögskolan

Skillnaden mellan punkt 4 i behörighet och 4 §

Yh Yrkeshögskolan

Punkt 4 - 3 kap. 1 § 4p:

…genom utbildning, praktisk erfarenhet eller annan omständighet har förutsättningar att tillgodogöra sig utbildning. Handlar endast om behörighet till yrkeshögskoleutbildning, inte om särskilda förkunskaper.

3 kap. 4 §:

… bedöms kunna tillgodogöra sig utbildningen och därefter utöva det yrke som utbildningen förbereder för. Gäller behörighet till yrkeshögskoleutbildning inklusive särskilda förkunskaper.

MYh
Myndigheten för yrkeshögskolan

Urval - 3 kap. 5-7 §§ YHF

Yh Yrkeshögskolan

Om det finns fler behöriga sökande än platser får urval göras. Hänsyn ska då tas till den sökandes möjlighet att tillgodogöra sig utbildningen. Lottning tillåten vid lika meritvärde.

Urvalsgrunder får vara:

- Betyg
- Särskilt prov
- Tidigare utbildning
- Yrkeserfarenhet
- Urvalsgrunderna tidigare utbildning (om annan än gymnasieutbildning) och yrkeserfarenhet får endast användas om det finns särskilda skäl

MYh
Myndigheten för yrkeshögskolan

Betyg

Yh Yrkeshögskolan

Betyg används vid ansökan.

- Medelvärde på helt betyg
- Medelvärde på vissa utvalda kurser
- Skalan bestäms av anordnaren

MYh
Myndigheten för yrkeshögskolan

Särskilt prov

Särskilt prov kan användas vid ansökan till en utbildning.

- Ska avse kunskaper och färdigheter nödvändiga för att tillgodogöra sig utbildningen
- Ska gå att mäta och rangordna
- Kan ske i grupp eller individuellt
- Kan vara i flera steg eller i olika delar

Tidigare utbildning

Yh Yrkeshögskolan

Urvalsgrunderna tidigare utbildning (om annan än gymnasieutbildning) och yrkeserfarenhet får endast användas om det finns särskilda skäl.

Kan tex avse:

- Extra poäng för vissa gymnasieprogram
- Extra poäng för vissa lästa kurser från gymnasiet

MYh
Myndigheten för yrkeshögskolan

Yrkeserfarenhet

Yh Yrkeshögskolan

Urvalsgrunderna tidigare utbildning (om annan än gymnasieutbildning) och yrkeserfarenhet får endast användas om det finns särskilda skäl.

Urvalsgrunden kan tex avse:

- Extra poäng för antal år/månader av arbete inom visst område

MYh
Myndigheten för yrkeshögskolan

Hur är det att studera på en yrkeshögskoleutbildning?

Myndigheten för yrkeshögskolan

Vem läser vid en yrkeshögskola?

- Direktövergång från gymnasiet
- Yrkesväxlare: de som vill byta yrkesroll
- Karriärutveckling: de som vill fortsätta utveckla sig inom sitt valda yrke
- Medelålder strax över 30 år
- Över hälften är kvinnor
- Tre av tio sökande hade en eftergymnasial utbildning redan innan sin YH-utbildning

Myndigheten för yrkeshögskolan

Studerandeinflytande

- Studerande på yrkeshögskolan har möjlighet att påverka utbildningens innehåll och genomförande
- Utbildningsanordnarna (skolorna) ska verka för att studerande tar en aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen
- Det sker bland annat genom att alla utbildningar har minst en studeranderepresentant i ledningsgruppen
- Skolan ska lyssna på det som de studerande framför och genomföra åtgärder om det behövs

LIA – lärande i arbete

Yh Yrkeshögskolan

- LIA är en del av arbetslivets medverkan inom yrkeshögskoleutbildningarna. Under LIA-perioderna ska den studerande, under handledning på en arbetsplats, tillgodogöra sig ny kunskap samt öva och utveckla sin förmåga att tillämpa sina kunskaper i en verklig arbetsmiljö.
- LIA innebär att en del av utbildningen är förlagd till en arbetsplats med en kursplan. Av kursplanen framgår vilka mål studerande förväntas uppnå och hur utbildningsanordnaren betygsätter kunskaper, färdigheter och kompetenser. LIA är en integrerad del av utbildningen och bidrar på så vis till utbildningsmålen.
- Kvalificerad yrkeshögskoleexamen ska innehålla LIA på minst 100 yrkeshögskolepoäng.
- Av de examinerade som hade arbete året efter examen var det 55 procent som arbetade hos en arbetsgivare där de genomfört LIA.

M Yh
Myndigheten för yrkeshögskolan

Information om kvalitetsgranskning

Yh Yrkeshögskolan

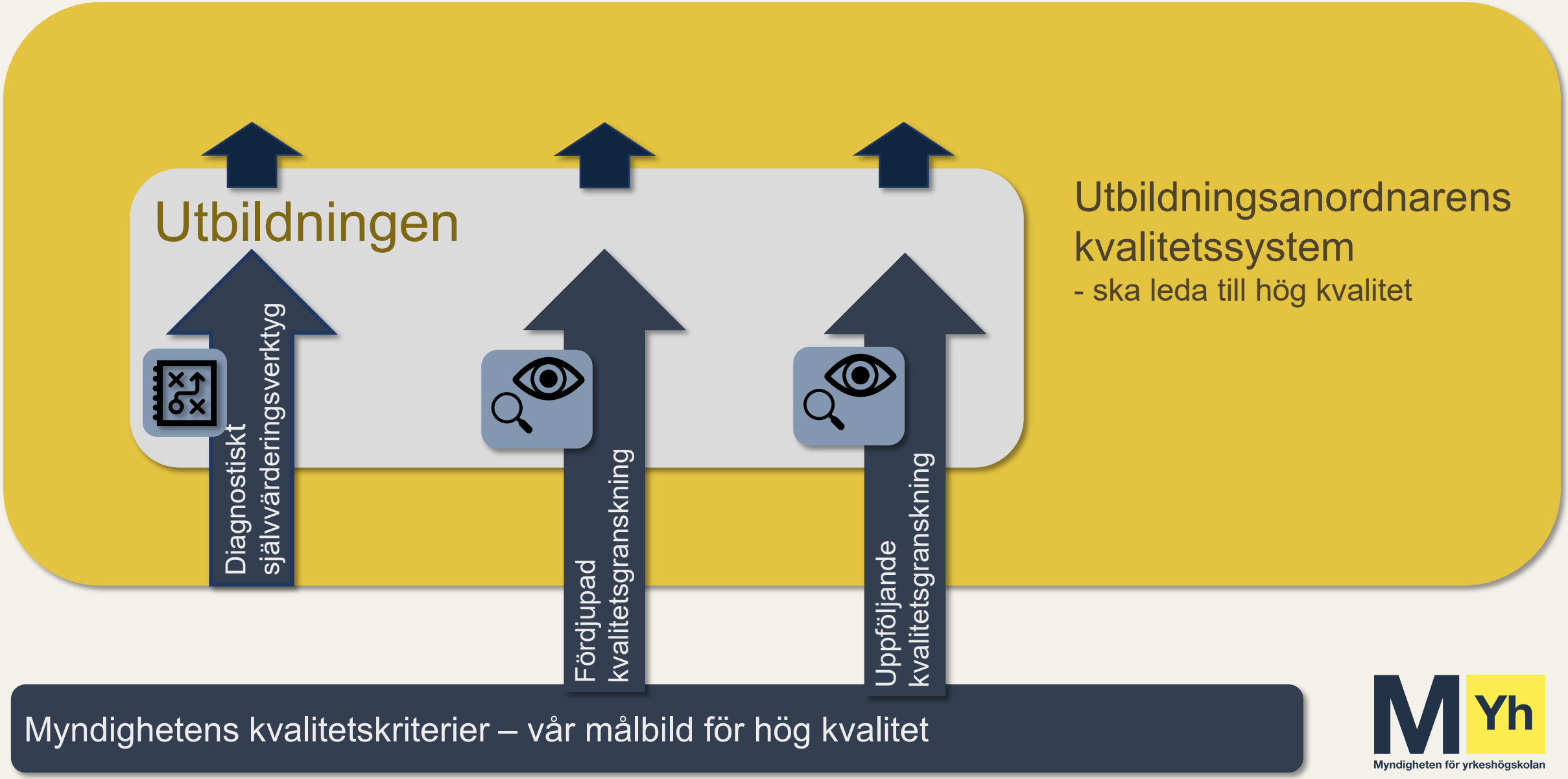

Myndigheten för yrkeshögskolan

Information om kvalitetsgranskning, fortsättning:

Yh Yrkeshögskolan

Fyra granskningsområden

- Ledningsgruppen
  - Ledningsgruppen ska vara väl fungerande, engagerad och bidra till att utbildningens syfte uppnås. Ledamöterna ska ha god kunskap om kompetensbehoven inom yrkesområdet.
- Lärande
  - Det ska finnas både praktiska och pedagogiska förutsättningar så att de studerande får rätt förutsättningar att nå målen med utbildningen. Den undervisande personalen ska ha både yrkeskunskap och pedagogisk förmåga.
- Lärande i arbete (LIA)
  - LIA är yrkeshögskolans signum. LIA ska vara en integrerad del av utbildningen med god samverkan mellan utbildningsanordnaren och den som tillhandahåller LIA-platsen.
- Kvalitets- och värdegrundsarbete
  - Utbildningsanordnarna ska ha ett väl fungerande kvalitets- och värdegrundsarbete som bidrar till att utbildningarnas syfte uppnås.

MYh
Myndigheten för yrkeshögskolan

Information om tillsyn

Yh Yrkeshögskolan

- Myndigheten för yrkeshögskolan genomför tillsyn för att säkerställa att utbildningarna inom yrkeshögskolan följer gällande regelverk.
- Tillsynen granskar att varje yrkeshögskoleutbildning följer lag, förordning och föreskrifter samt utbildningsplan och den beviljade ansökan om att bedriva yrkeshögskoleutbildning. Tillsynen fokuserar på tre huvudområden:
- Utbildningens innehåll och genomförande
- Ledning och utveckling
- De studerandes rättssäkerhet

Om en studerande anser att det finns brister i en utbildning kan det anmälas till myndigheten.

MYh
Myndigheten för yrkeshögskolan

Information om stöd till särskilda målgrupper

Svenska med yrkesinriktning (SMY) och **Särskilt pedagogiskt stöd (SPS)** är utökade ekonomiska stöd till utbildningsanordnaren.

Särskilt pedagogiskt stöd kan sökas i de fall den studerande har en dokumenterad funktionsnedsättning. Exempel på pedagogiskt stöd är teckenspråkstolk, anteckningsstöd, inläsning av litteratur och anpassad examination. SPS gäller enbart för utbildningar med statsbidrag.

Mer information finns i faktablad om respektive stöd . Dessa finns under Publikationer på vår webbplats myh.se.

Mer om särskilt pedagogiskt stöd

- Utbildningsanordnaren är skyldig att ge studerande som har behov av särskilt pedagogiskt stöd i sina studier sådant stöd
- Den studerande ska kunna påvisa behov av stöd
- Utbildningsanordnaren ska ha rutiner för hur man kartlägger stödbehovet
- Statsbidrag får lämnas för kostnader för särskilt pedagogiskt stöd till studerande med funktionsnedsättning i utbildningarna om utbildningen får statsbidrag

Information till dig som arbetar som vägledare

Yrkeshögskolan

Ladda ner pdf-filer eller beställ informationsmaterial om våra utbildningsformer på vår webbplats myh.se, under ”För dig som är vägledare”.

- Yrkeshogskolan.se

Om ni vill beställa material, skicka e-post till webb@myh.se.

Myndigheten för yrkeshögskolan

Tack för idag!

Myndigheten för yrkeshögskolan